

Overzicht van de historische kritiek (A000186)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Nederlands Gent hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Dumolyn, Jan	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Blot, Harald	LW03	Medewerker
Van Sumere, Caroline	LW03	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen(afstudeerrichting Arabistiek en islamkunde)	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen(afstudeerrichting China (China-traject))	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen(afstudeerrichting China (UGent-traject))	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Latijn)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Engels)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Latijn)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen(afstudeerrichting India)	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen(afstudeerrichting Japan)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Latijn - Zweeds)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Zweeds)	3	A

Bachelor of Arts in de Afrikaanse talen en culturen	3	A
Bachelor of Arts in de archeologie	3	A
Bachelor of Arts in de geschiedenis	3	A
Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen	3	A
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	3	A
Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen	3	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	3	A
Bachelor of Science in de sociologie	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de talen(afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	3	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen(afstudeerrichting kunstwetenschappen)	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in gender en diversiteit	3	A
Keuzepakket Geschiedenis	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Kritisch omgaan met bronnen, geschiedenis

Situering

Dit algemeen inleidend opleidingsonderdeel wil een inzicht verschaffen in de opeenvolgende stadia van het historisch onderzoek. Wat is een bron? Hoe de authenticiteit van een bron toetsen? Hoe kritisch omgaan met elkaar tegensprekende getuigenissen? Dit vak geeft ook een overzicht van de historische syntheses en van de geschiedschrijving.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel presenteert een methode om kritisch om te gaan met de overvloed aan informatie waarmee de huidige tijdgenoot geconfronteerd wordt, alsook met de projectie van deze situatie naar een ver en nabij verleden. Hoe bronnen op het spoor komen, hoe ze kritisch benaderen, en vooral: hoe treedt men op indien bronnen onderling contradictorische informatie geven? Hoe kan men, met andere woorden, overgaan tot het confronteren van uiteenlopende getuigenissen over dezelfde gebeurtenissen om uiteindelijk te komen tot een zo dicht mogelijk aan zekerheid grenzende interpretatie van feiten en van de motieven waarom bepaalde feiten zich hebben voorgedaan, zoals wij kunnen vaststellen. In een tweede deel wordt ingegaan op de historische synthese, en meer bepaald op de manier waarop in de loop der eeuwen samenlevingsvormen zich het verleden hebben voorgesteld. De ontwikkeling van de 'geschiedenis' als autonoom wetenschapsgebied komt ook aan bod: in welke mate hebben ideologische, politieke en filosofische overtuigingen mee gestalte gegeven aan het beeld van het verleden? Alle theoretische beschouwingen worden met concrete toepassingen in de vorm van casussen geïllustreerd. Zoals dit opleidingsonderdeel, dat zelf op een eerbiedwaardige traditie teruggaat, is opgevat, presenteert het een methode die niet enkel voor de beoefenaars van de geschiedenis, maar ook bij uitbreiding voor vele wetenschapsgebieden van mens- en sociale wetenschappen bruikbaar is.

Begincompetenties

- Een elementair inzicht hebben in historische ontwikkelingen
- Beschikken over een standaard talenkennis (Nederlands, Frans, Engels, Duits).

Eindcompetenties

- 1 Op wetenschappelijke wijze omgaan met contradicties in documenten en informatie.
- 2 Oog hebben voor de verschillen inzake de visie op geschiedenis die doorheen de verschillende periodes is ontwikkeld.
- 3 Kritisch omgaan met bronnen.

4 Het resultaat van historisch onderzoek evalueren en in de juiste context kunnen plaatsen.

5 De manier waarop verschillende scholen uiteenlopende motieven voor het verklaren van het menselijk handelen hebben aangewend herkennen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Door de omvang van de groep studenten: hoorcolleges, met mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen (tijdens en na de les).

Lesopnames zijn enkel beschikbaar voor studenten met een werkstudentenstatuut, met een BST én de faciliteit om lesopnames te gebruiken, en/of die een overlapping hebben in het lessenrooster.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: MARC BOONE & JAN DUMOLYN, Betrouwbare bronnen of fake news? Een inleiding tot de historische kritiek, Ertzberg, 2024.

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

ISBN : 978-9-46475-012-6

Aantal pagina's : 330

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : intensief

Gebruik en levensduur na de opleiding : intensief

Referenties

Zie: leermateriaal

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen voor praktische problemen en studiebegeleiding terecht bij de facultaire studiebegeleidster en bij de lesgever. Feedback in samenwerking met drs. Caroline Van Sumere, assistent van de vakgroep geschiedenis.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden (100%).

Evaluatievorm

Schriftelijk. In het examen worden verschillende vaardigheden getest: kennis van het handboek (multiple choice vragen), zin voor synthese (open vraag over in de les behandelde casus), inhoudelijk inzicht (open denkvraag). Kort voor de laatste les wordt een proefexamen georganiseerd, op de fac. website vinden de studenten

voorbeeldvragen.

Eindscoreberekening

100% periodegebonden.

Helft van de kwotering (10 op 20) te behalen via multiple choice vragen ; andere helft via de open vragen (5 op 20 voor de casusvraag; 5 op 20 voor de 'open vraag').

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

1. De hoorcolleges worden opgenomen en kunnen achteraf worden bekeken op Ufora.
2. De mogelijkheid om het examen op een ander moment af te leggen binnen de reguliere examenperiode.
3. De mogelijkheid tot feedback op een ander tijdstip: op afspraak.

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>